

Nr 610

Av herrar **Jonsson** och **Johansson** i Skärstad, *angående hustrutillägg och kommunalt bostadstillägg till folkpension.*

(Lika lydande med motion nr 691 i Första kammaren)

1965 års riksdag beslöt höja de skärpningsfria förmögenhetsbeloppen för erhållande av kommunalt bostadstillägg från 30 000 till 45 000 för äkta makar och från 20 000 till 30 000 för ensam pensionär. Højningen angavs sammanhänga med de ökade taxeringsvärdena på fastigheter. Däremot avslogs vid samma tillfälle yrkanden om slopande av avdragsfaktorn $\frac{2}{3}$ för inkomstbelopp över vissa gränser och om ett uttalande till förmån för högre avdragsfria inkomstbelopp.

Andra lagutskottets majoritet ansåg i sitt utlåtande nr 41 att de bägge sista spörsmålen sammanhängde med frågan om standardhøjning för folkpensionärerna efter 1968 och borde tagas upp i en aviserad utredning. Frågorna berördes också i andra lagutskottets utlåtande nr 7/1966. Därvid hänvisades till att pensionsförsäkringskommittén fått i uppdrag att överväga folkpensionshøjningar, som bygger på inkomstprövning, varför något initiativ från riksdagens sida inte kunde anses erforderligt. Om de sistnämnda uttalandena rådde principiell enighet inom utskottet, även om några reserver från folkpartiet 1965 beträffande avdragsreglerna önskade en mera direkt hänvisning till den kommande utredningen.

Sedan 1965 har inflationen kraftigt försämrat penningvärdet. Ett uttryck härför fanns i bevillningsutskottets utlåtande nr 2/1967 rörande reglerna för beskattningen av folkpensionärernas sidoinkomster. Utskottet — vars betänkande antogs av riksdagen — fann att dessa regler var förenade med »påtagliga brister och i vissa fall leder till orimliga resultat» och framhöll vidare:

»...detta beror inte endast på beskattningsreglernas utformning utan kanske i än högre grad på att hustrutillägg och kommunala bostadstillägg är inkomstprövade och därför reduceras om folkpensionären har sidoinkomster av viss storlek. De otillfredsställande effekterna beror på en samtidig reduktion av de inkomstprövade folkpensionsförmånerna och en avtrappning av det extra bidraget.»

Utskottet föreslog fördenskull och riksdagen beslutade begära en skyndsamt utredning av frågan om beskattningen av folkpensionärernas sidoinkomster.

Denna utredning har, såvitt vi känner till, ännu ej företagits och kommer

närmast att röra sig med de beskattningsmässiga konsekvenserna av inkomstprövade förmåner och extrainkomster. Pensionsförsäkringskommittén har heller inte kommit med något förslag, som skulle förbättra situationen när det gäller inkomstgränserna för att erhålla fullt kommunalt bostadstillägg. Med hänsyn till inflationen och att de gällande reglerna för inkomstprövning fastställdes redan år 1963, anser vi det nödvändigt att frågan om en höjning av beloppen och ett mildrande av skärpningsreglerna nu tas upp. Det kan inte vara nödvändigt att i dessa delfrågor behöva avvakta vad pensionsförsäkringskommittén kommer att föreslå och riksdagen därefter besluta i de betydligt större frågorna om folkpensionerna efter år 1968.

Redan 1963 när inkomstbeloppen höjdes till sin nuvarande nivå framstod de som alltför låga. Att det kommunala bostadstillägget skall börja reduceras redan vid en årsinkomst utöver folkpensionen på 1700 kronor för ensamstående pensionär och 1 200 kronor för gift (d. v. s. 2 400 kronor för makar som båda har folkpension) ter sig ännu hårdare 1968 än 1963, då beloppen fastställdes. Det torde därför föreligga skäl till att beloppen bör höjas. Detsamma gäller givetvis gränsen för behovsprövning av hustrutillägg, en årsinkomst av 1 200 kronor, och gränsen för liknande prövning av änkepension, då mannen avlidit före den 1 juli 1960, vid en årsinkomst av 1 700 kronor.

En ytterligare olägenhet för de berörda grupperna är den hårdare reduktion av $\frac{2}{3}$ vid inkomster överstigande 2 400 för ensam pensionär och 3 400 kronor för pensionsberättigade makar.

Det vore en rättvis åtgärd och ägnad att förbättra förhållandena för vårt lands största låginkomstgrupp — folkpensionärerna — att höja inkomstgränserna och ompröva reduceringsreglerna.

De här av oss föreslagna åtgärderna för folkpensionärer med låga inkomster är lätta att genomföra. Med hänsyn vidare till att de kommunala bostadstilläggen under senare år kraftigt höjts, synes det även hos kommunerna föreligga ett stort intresse för att förbättra folkpensionärernas situation.

Med hänvisning till det anförda hemställes,

A. att riksdagen måtte för sin del besluta sådan ändring av gällande lag om hustrutillägg och kommunalt bostadstillägg till folkpension att gälla fr.o.m. den 1 juli 1968,

1. att avdragsfaktorn vid beräkning av inkomstprövat hustrutillägg och kommunalt bostadstillägg för folkpensionärer skall vara en tredjedel av det belopp som sidoinkomst (extrainkomst vid sidan av folkpension) överstiger 2 500 för ensam pensionär och 3 500 för gift par,

2. att avdragsfaktorn skall vara två tredjedelar av det be-

lopp som sidoinkomst överstiger 3 500 för ensam pensionär och 5 000 för gift par;

B. att vederbörande utskott måtte utarbeta förslag till erforderlig författningstext.

Stockholm den 26 januari 1968

Anders Jonsson (fp)

Sven Johansson (cp)
i Skärstad
